

SYUJET UNSURLARI O'ZIGA XOSLIGI

Bekmuratova Shirin Ulug'bekovna

Alfraganus Universiteti Xorijiy tillar kafedrası o'qituvchisi

E-mail: sbekmuratova6163@gmail.com

(+998) 90-123-86-00

<https://orcid.org/0009-0001-8112-3103>

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.23349369>

Annotatsiya: Keltirilgan maqolada syujet va uning o'ziga xosligi inglizzabon yozuvchi S. Bo'riyev ijodi misolida talqin etiladi. Masala shundaki, Zebo obrazi asar bosh qahramoni sifatida ochib beriladi.

Kalit so'zlar: syujet, obraz, bosh qahramon, ijod, asar, voqelik, badiiy tasvir.

Abstract: This article examines the plot and its distinctive features through the works of the English-speaking writer S. Boriyev. Particular attention is paid to the portrayal of Zebo as the main character of the work.

Keywords: plot, character, protagonist, creativity, literary work, reality, artistic representation.

Аннотация: В данной статье сюжет и его особенности рассматриваются на примере творчества англоязычного писателя С. Бориева. Особое внимание уделяется раскрытию образа Зебо как главной героини произведения.

Ключевые слова: сюжет, образ, главный герой, творчество, произведение, действительность, художественное изображение.

Inson ruhiyatida, ongida, o'y va xayollarida son-sanoqsiz sochilib ketgan syujet voqealari, hali u syujetga aylanmagan hayotiy ziddiyatlar qamrovi benihoya ko'p bo'ladi. Negaki, badiiy syujetga aylanishi uchun voqelik yillar davomida odamning o'zi bilan bog'liq bo'lmagan jihatlar ayni shu tafakkur bilan yashaydi. Sababki, ijodkor maqsadi, iztiroblari, g'oyasi bir necha yillarni o'z ichiga olgan

voqelikning suratlarini tayin etadi. Bu holat fabuladan boshlanib, hayotiy ziddiyatlarga aylanmasin, qadriyatlar, millat sajiyasi, orzulari, shaxsning bo‘ronlar bag‘rida qoim bo‘lishi uchun ko‘plab hodisalar raqobatga kirishi lozim. Ijodkor ham inson. Uning qalbida barq urgan olov, muhabbat, iztirob, ayriliq, qo‘msash tuyg‘ulari munosabatlar tig‘izlashuvini yuzaga chiqaradi. Ya’ni biror muhim fojining yuzaga chiqishi uchun uning, avvalo, sabablari qidiriladi. Sababi esa hech kimga ma’lum emas!

Trilogiya – yagona maqsadning bir butun hosilasi. Unda yozuvchi ko‘zlagan asosiy idrok, maqsad, g‘oya, metamorfoza, SHAXS, millat sajiyasi umumestetik funksiyaga aylanishi muhim. Yozuvchi badiiy asar yozarkan, milliy qadriyatlar tizimi kesimida olam va odam haqida qayg‘uradi. Quvonch-u tashvishlari, ayriliq-u iztiroblari, topishlar-u yo‘qotishlar singari munosabatlar garmoniyasi ana shu modifikatsiyani belgilab beradi.

XX asrning boshlaridan kirib kelgan trilogiya janri – o‘ziga xos uchlik modusini namoyon etdi. Ilk trilogiyadagi syujet va kompozitsiya butunligi bugungi zamonaviy trilogiyaning ilk daf‘a tamal toshini qo‘yishga zamin hozirladi. Xoh u nasriy, xoh u she’riy shaklda bo‘lmasin, ijodkor fantaziyasining ajralmas halqalariga tutashdi desak, mubolag‘a qilmagan bo‘lamiz. Shuningdek, trilogiya mualliflari – katta masshtabdagi voqelikni yagona estetik markazda uyushtiruvchi kulol, san’atkor, yaratuvchi, belgilovchi, talqin etuvchi shaxs o‘laroq ko‘z o‘ngimizda gavdalanadi. Iste’dod egasi Surxon Bo‘riyevning “Tanholik tantanasi” nomli zamonaviy trilogiyasida voqelik uch o‘lchamli olam – **kecha-bugun-ertaga** tarzida namoyon bo‘ladi. Boshqacha aytganda, qishloqdan boshlangan voqelik olis-olis qit’a – AQShning Bruklin shahrida bo‘lib o‘tgan xotiralar, tiriklik va mavjudlik, shaxslik maqomotida umrguzaronlik qilgan Jabbor va Zebo ruhiyatidagi ajib evrilishlarning o‘ziga xos tabiatini talqin etishga bag‘ishlangan. Avvalo, syujetning muhim qirralariga to‘xtalib o‘tishni lozim topdik. Syujetning trilogiya tabiatida,

janrning yirik epik polotno tarzidagi o'ziga xos mezonlarida qanday namoyon bo'lgan, degan masalalarni ham aniqlab olish zarur.

Arastu yozishicha: "Asar voqeasi – fabularning ayrimlari oddiy, boshqalari esa o'zaro chirmashib ketgan bo'ladi. Chunki rivoyatlarda aks etgan voqealar ham xuddi shundaydir. Men shunday to'xtovsiz va yagona voqeani sodda deb aytamanki, unday voqea davomida (yuqorida aytilganidek) taqdir o'zgarishi keskin burilishsiz va to'satdan anglashsiz sodir bo'ladi, chirmashgan fabulada esa voqealar keskin burilish va to'satdan anglash yoki ularning har ikkisi vositasida sodir bo'ladi. Buning hammasi voqea mantiqidan, avvalgi voqeaning zaruriyat yoxud ehtimollik asosidagi davomi tarzida kelib chiqishi kerak. Chunki biron narsa sababli boshqa narsaning kelib chiqishi bilan bir narsadan keyin boshqa narsaning yuz berishi o'rtasida katta farq bor"²¹. Binobarin, Arastu syujetni umumiy nom bilan **fabula** tarzida qo'llaydi. Fabula bugungi kunda boshqacha ma'no kasb etib, uning syujetga aylanmagan, ishlanmagan, tahlil qilinmagan, xayolot olamimizdagi ko'rinishining o'zginasidir.

"Fabula – deganda, asarda tasvirlanayotgan voqealarning hayotda yuz berish tartibini, syujet deganda esa, ularning asarda hikoya qilinish (joylashtirilish) tartibini tushunish hozirda kengroq ommalashgan. Xuddi shuni teskari tartibda, ya'ni voqealarning haqiqatda yuz berish tartibini syujet, ular haqida hikoya qilish tartibini fabula deb atash esa ilgariroq, XIX asr o'rtalaridan A. N. Veselovskiy va uning izdoshlari ishlarida kuzatiladi. Shuningdek, adabiyotshunoslikda fabula termini ortiqcha, u berishi mumkin bo'lgan ma'noni syujet, syujet sxemasi, syujet kompozitsiyasi terminlari to'la ifodalaydi, degan qarash ham mavjud"²². Haqiqatan ham, nazariy-ilmiy mushohadalar yillar, asrlar o'tishi bilan o'zgaruvchan mohiyatga ega, biroq mavzuning g'oyani aks ettirishi, g'oyaning qayta ishlanganlik darajasi syujet hamda kompozitsiya yaxlitligida maromiga yetishi tayin.

²¹ Arastu. Poetika. – T.: "Yangi asr avlodi". 2018. – B. 36.

²² Quronov D., Mamajonov Z., Sheraliyeva M. Adabiyotshunoslik lug'ati. – T.: "Akademnashr". 2013. – B. 400.

Surxon Bo'riyevning "Tanholik tantanasi" roman-trilogiyasida umumiy maxrajda yagona estetik kategoriya tarzida syujetning o'ziga xos, original, mufassal ishlangan, asl maqsadni amalga oshirishga qaratilgan xotiralar, yoshlik, bolalik, yigitlik, umuman, inson aql-idroki, Allohni tanishi, oila va maishiy turmush oqavalarida ruhning yolg'izlikka giriftor bo'lishi masalalari oydinlashadi:

"Jabborning ko'ngli bu hayotdan sovib, hafsalasi tamoman pir bo'lgandi. "Odam bu olamga kelibdiki, barcha jonzotlar singari o'zidan zurriyot, nasl qoldirib yashashni istaydi. Tug'ilasan... ulg'ayasan... ko'payasan va so'ngra yana o'lasan! Xuddi bir-biriga tutash cho'yan halqalarni yodga soluvchi shu zanjir asnosida hayot davom etadi. Buni esa uzib tashlashga biror kishi aslo qodir emas. Bu qonun o'zgarmasdir! Hayot o'z tizginida davom etadi. Sen bo'lmasang ham xuddi senga o'xshagan qiyofalar, senga o'xshab fikr yuritadigan, senga o'xshab so'zlaydigan, kuladigan va yig'laydigan odamlar bu hayotni davom ettiraveradi. Qolgan ishlar-ku o'taversin... go'yoki bu olamga ayol zoti faqatgina tug'ish, erkak esa naslni ozgina yangilab qo'yish uchun keladigandek. Ayollarga umuman farqi yo'q: qizmi, o'g'ilmi — qay birini tug'sa ham o'z vazifasini bajaradi. Bashariyat oldidagi burchini yorug' yuz bilan ado etgan hisoblanadi. Biroq gap erkakka kelganda... Ha, uning zimmasidagi yuk anchayin og'ir. Garchi o'ziga bog'liq bo'lmasa ham, bundan o'zga choraning o'zi mantiqsiz. U nasl qoldirmog'i, haqiqiy hayot davomchilarini yaratmog'i kerak. Ibtidoiy boshlang'ich singari tavakkaliga tayanib, birdaniga o'g'il bo'lsa-ku, xo'b-xo'b, ammo dunyoga keltirayotganlari ketma-ket tug'iluvchi bo'lib yaralsa-chi? O, har qanday erkakning shashti so'nib, ruhi sinib qolishi turgan gap. O'g'ling bo'lsa yetti avlod, bo'lmasa bir avlod almashguncha zo'rg'a yashaysan-u, keyin bu dunyodan o'zingga qo'shib noming ham o'chib ketadi..."²³.

Surxon Bo'riyev "Tanholik tantanasi" trilogiyasida syujet qismlari (voqeligi)ni shu qadar oddiy va an'anaviy yo'sinda boshlaydiki, miyasida,

²³ Tanholik tantanasi. 1-fasl. – B. 7.

tafakkurida, o'ylarida yashab kelayotgan azal-azaldan Vatanni qo'msash tuyg'ularini nechog'li omonat dunyoda omon bo'lishlik instinkti bilan to'yintiradi. Birinchi voqelik esa ayni shu jihatga mantiqiy urg'u berish bilan boshlanadi. Mifologik kiritma epizod, ekspozitsiyada – notanish odam ismi bilan yuzaga chiqadi. Jabborning ayoli Zebo esa o'g'il emas, qiz tug'adi. Qizning ismi – Pokiza! Yana shu yerda bir narsani o'quvchi o'ylanishi mumkin. Notanish odam tapni yopayotgan shom kirib kelmasidan oldingi vaziyatda ikki qizning birini onasini haqorat qilib – fohishaning farzandi deya, suvga bo'ktirib o'ldiradi va juftakni rostlaydi. Keyinchalik bu voqelik ikkinchi va uchinchi kitoblarda ochiqalanadi. Demak, qishloqda ro'y bergan har qanday yangilik, inson e'tiqodi va irodasining bo'g'ilishi, har qanday ideal sanalgan narsalar esa kuni kelib sovurilib, yo'qlikka singib ketishi mumkin, degan xulosani beradi. Shunday ekan, yozuvchi syujet qismlarini bir-biriga payvandlashda aniq modifikatsiyaga tayanadi. Jumladan, inson xatolar, adashishlar, kibr va Shayton izmida cho'kib, g'arq bo'lib, maqsadsiz, nom-nishonsiz bu dunyoni tark etishi ham mumkin. S. Bo'riyev ziyoli – tarixni qayta idrok etuvchi, o'z iste'dodini namoyon etishda yangi tarix bino qiluvchi qahramonni tanlaydi. Mana shu yerda tanholik tantana qiladi. Uni tushunuvchi xos avomning o'zi yo'q. Deylik, bakalavr bosqichini bitirib, kollejda direktor muovini darajasiga ko'tarilgan, taqdir qiziqlari, ajoyibotlari bilan grin-karta o'ynab, baxtli bilek sohibi bo'lib, AQShga yo'l olish pattasini qo'lga kiritish asnosida juda ko'plab voqealar bo'lib o'tadi. Ayni damda, mana shu birinchi kitobdagi voqealar silsilasi – mantiqiy retrospektiv usulda ro'y beradi.

Har qanday ijodkor (yozuvchi) an'anaviy trilogiyada qanday yo'l tutadi, degan o'rinli savol tug'ilishi tabiiydir! Ramziy metaforalar, shtrixlar, ishoralar negizida yozuvchi aytmoqchi bo'lgan muhim gap (g'oya)ning fabula, syujetga evrilish modifikatsiyasi qanchalik mukammal aks etgan? Mana shu savollar tegrasida nazariy-ilmiy qarashlarimiz, mulohazalarimiz o'z-o'zicha ayonlashib boradi. Borliqdagi narsa va hodisalar, jonli va jonsiz unsurlarning barchasi muayyan

vazifani bajarish uchun yaratiladi. Bu yaratilqlar tartiblanishi Oliy Nizom qonuniyati evaziga ro'y beradi. Badiiy asarda esa g'oya, mazmun, shakl, uslub hamda kompozitsion uyg'unlik natijasida yozuvchi o'z oldiga qo'ygan maqsadini amalga oshirishi haq gap. Deylik, G'arb adabiy-badiiy tafakkurida bu hodisa shunday dalolatlanadi. Yozuvchilik tajribasidan kelib chiqib, Mixail Psell (1018–1079) o'z fikrlarini obrazli ifodalashga, turli tamisllar orqali yorqinroq tushuntirishga intiladi. Masalan, quruvchi bir nechta xodani ajratib olganining o'zi uyning go'zal bo'lishi uchun kifoya deb o'ylamaganidek, notiq (yozuvchi) ham so'z tanlashning o'zi kifoya deb o'ylamasligi kerak, deydi. Yoki boshqa bir maktubida jumlada so'zlarni joylashtirish haqida so'zlar ekan, buni zargar (bezakchi) ishiga qiyoslaydi: zargar ixtiyoridagi turli hajm, kattalik, shaffoflikdagi toshlarni did bilan joylashtirishi lozim, shundagina bu toshlarning bari o'z imkoniyatini namoyon qila oladi – uyg'unlikda yaxlit bir go'zallik hosil qiladi. Aks holda, agar bu toshlar didsiz, betartib joylashtirilsa, ular yakka holicha ega bo'lgan go'zalligi va qimmatini ham namoyon etolmaydi. Shunga monand, so'zlarni did bilan joylashtirish san'atidan mosuvo bo'lsa, notiq (yozuvchi)ning chiroyli so'zlar izlashidan naf kamdir²⁴. Faylasuf yozuvchi M. Psellning qiyoslashlari qariyb ming yillik adabiy tafakkurdagi olg'a siljishlarga ta'sir etgani sir emas, chunki faylasuf so'zlarni to'g'ri tanlash va matnda o'z o'rnida ishlatishga keng imkoniyat yaratib ish tutish lozimligini nazarda tutmoqda. Shu munosabat bilan qaralganda, o'lchovni kengroq olish muhim. Ramzlar va metaforalar orqali yuzaga chiqayotgan norealistik voqelik, alaloqibatda, tafakkur bilan birga uyg'unlashib borishi tabiiy. Yozuvchi ilk jumlaning tuzilishidan to oxirgi xotimaga qadar bosib o'tilgan yo'lni ana shunday idrok mahsuli deb tushunish lozim.

Syujet elementlari va uning yuzaga chiqish usullari. Voqelik o'z-o'zidan yuzaga chiqmaydi. "Tanholik tantanasi" trilogiyasida – qishloqda poda (qo'ylar, mollar, chorva)ning o'tloqdan, daladan uyga qaytish rasmi bilan boshlanadi. Demak,

²⁴ Quronov D., Rahmonov B. G'arb adabiy-tanqidiy tafakkuri ocherklari. – T.: "Fan". 2008. – B. 32–33.

S. Bo'riyevning qahramoni (Jabbor), hikoya qiluvchi roviy obrazi xotiralar bilan mavzuni yuzaga chiqaradi. Tabiat tasviri (peyzaj), xuddi Said Ahmadning "Ufk" trilogiyasida ham tabiat tasviri, tushuntirishlar, joylashishi hamda asl maqsadni yuzaga chiqarishda kalit vazifasini o'tovchi muqaddima hal qiluvchi rol o'ynaydi.

Ilk jumla (ekspozitsiya): "Poda qaytdi. Ilon izi shaklda qishloq o'rtasini kesib o'tuvchi tuproq ko'chada chang ko'tarildi..." Atov gapning negizida ko'z o'ngimizda qishloq hayoti jonlanadi. Muqaddimaning bu taxlitda ro'y berishi, keyingi voqealar tizimining nimaga ishora qilinayotganiga sabab bo'ladi.

Tugun – (ruschadan: kalka "zayavka") epik va dramatik asarlardagi voqeaband syujetning muhim unsuri, voqealarning boshlanishiga turtki bo'lgan voqea, asar konflikti qo'yilgan joy. Tugun syujetning zaruriy elementi sanaladi. Ya'ni u syujetda har vaqt hozirdir. Faqat ayrim hollarda, xususan, ba'zi xronikali syujetlarda, shuningdek, "ichki harakat" dinamikasi asosidagi syujetlarda u yetarlicha bo'rtib ko'rinmasligi mumkin. Tugun odatda, asarning boshlanishida, ekspozitsiyadan (agar u bo'lsa) keyinroq beriladi²⁵. Darhaqiqat, S. Bo'riyev trilogiyaning birinchi faslida tugunni konflikt va voqealarning keskin tragik vaziyatda ro'y berish fabulasini oydinlashtirish orqali namoyon qiladi:

"Notanish odam bundan na qilt etgan hayratga tushdi, na hovliqdi. Qaytaga unga qarata yana bir marotaba jerk inib, "amaki emish..." dedi o'zicha. Bu voqea shu qadar tez sodir bo'ldiki, go'yo butun borliq: daraxtlar, o't-o'lanlar, qushlar, hatto suv ham... xayol ichida ularni kuzatib, bir zumga karaxt bo'lib qolgandek edi. Ammo birgina cho'tir qizchanning uzoq-uzoqlardan kelayotgan chiyildoq tovushi bu sukunatni turtkilayotgandek hamon elas-elas quloqqa chalinib turardi. Oradan ko'p o'tmay, qiyqiriqlar soni ko'payib, allaqanday g'ala-g'ovurga aylangandek bo'ldi. Va bu yerga qishloqning har tomonidan odamlar yaqinlashayotgani sezildi. Aynan mana shu paytga kelibgina notanish odam negadir ozgina sarosimaga tushib, dovdirab qolganidan atrofga alang-jalang qaradi. Qo'lida tobora rangsizlanib qolgan

²⁵ Adabiyotshunoslik lug'ati. – B. 335–336.

qizchani jasadini xuddi qo'g'irchoq singari loyqa suvga itqitdi va uning ustidan hatlab o'tdi-da, boyagina poda kirib ketgan tor ko'chalardan biri tomon shoshilganicha odimladi"²⁶.

Keltirilgan lavha – trilogiyaning eng muhim tugunlaridan biri sanaladi. O'lim bilan boshlangan voqelik, yozuvchi missiyasini, uning ichki iztiroblari, hayotiy kuzatishlari, yoshlikdagi xotiralari, qishloq odamlarining beozorligi, shafqatsizligi, mehr-shafqat tushunchasining dars etishi, alamzada lik hamda o'z o'rnini topa olmagan notanish odamning taqdiri o'ta og'ir jinoyatga qo'l urib, qotil tamg'asini yelkasiga olishi bilan idrok lanadi. S. Bo'riyev ana shu keskin tragik konfliktidan maksimal darajada voqelikning keyingi qatlamlariga kirib borishga o'quvchini jiddiy tayyorlaydi. O'z mushohadalari, roviylik, personajlar taqdiri, voqelikning "sirli" tarzda ketishi ham o'quvchini o'ziga jalb qiladi. Psixologik vaziyat takomilida syujetning alohida ahamiyatli jihatlariga mantiqiy urg'u beriladi. Xarakter tayyor, bus-butun holda hayotning jiddiy sinovlariga dosh bera oladigan tarzda tayyorlanadi.

Shuni alohida aytish joizki, roman-trilogiyada badiiy konfliktning voqealar silsilasida aralash holda zuhur etilishi qabariq ko'rinadi. Bular qishloqda ham, shaharda ham, AQShda ham ro'y beradi. Jamiyatda o'z o'rnini topib, "mavjud"ligini bildirib qo'ymoqchi bo'lgan Jabbor esa tarixiy tamoyillarga asoslanib, mehnat odamni yuksakka ko'tardi, degan eskilik, kommunistik mafkura sarqitini keyinchalik tushunib yetadi. Har qanday shaxs – iste'molchidir. Faqat Yaratganni tanish, uning borligiga shak-shubha keltirmasdan, qismatga, peshonadagi yozuqqa qarshi chiqmasdan ish tutish lozimligini keyinchalik tushunib yetadi. Bu tushunishlar hayotning achchiq zarbalari Jabbor ga ketma-ket tushishi oqibatida ro'y beradi. Onaning faryodi, Zebo ayolining botiniy iztiroblari, yetimlik, yo'qsillik, o'ziga bo'lgan ishonchning poymol bo'lishi, qismatining xo'rlanishga yuz tutishi mana shu missiya bilan ulg'ayishi ko'plab savdolarning bosib o'tilishiga olib keladi.

²⁶ Tanholik tantanasi. – B. 6.

Roman-trilogiyadagi "yo'qchilik" falsafasi bosh qahramonni shu qadar tez ulg'aytiradiki, bir so'mni ham bekorga havoga sovurmay, hijjalab ishlatish ilmiga qat'iy amal qilishi bo'lib hisoblanadi. Mana shu keltirilgan lavhada roman mohiyati yanada ochiqqlanadi:

"Zebo oshxonaga chiqib, choy uchun suv qo'yishga qo'ydiyu, biroq mehmonlar uchun dasturxonga nimadir chiqarish uchun esa yana sermalana boshladi. Endi nima qilaman?" Ko'pchilik navro'zg'or xonadonlarning eng asosiy muammolaridan bo'lgani singari bu o'y Zeboning boshida ham tinmay aylana boshladi. Shu dam lip etib aqliga kelib urilgan fikrdan ko'zlari porlab ketdi. Eshikdan kiraverishdagi yo'lak burchagiga bir-biriga suyab qo'yilgan, mehmonlar o'zlari bilan keltirgan, gullik kleyonka paketlarni sekin oshxonaga olib keldi. "Quruq qo'l bilan kelmaslik uchun ularni har tugul bizga keltirgan bo'lsa kerakku". Paketlarni kovlashtirar ekan, xayolidan o'tkazdi u. Ularning bittasida ko'ylak va yangi yozlik oyoq kiyim, yana biridan esa yengsiz jemfer, boshqasidan yana ko'ylak va allambalo bo'yang'ichlar, keyingisidan sochiq va hokazolar. Afsuski, paketlarda ayollarning faqat o'zlarigagina tegishli bo'lgan buyumlar bor edi. Zeboning tamoman boshi qotdi. Nima qilmoq kerak? Indamay shu oshxonadan chiqmay, o'tiraversinmi? Yoki bir bahonalar o'ylab topib, mehmonlarning javobini berib yuborsinmi? Yo bo'lmasa o'z sharoitini ochiq-oydin hammaga oshkor etsinmi? Odam qanday qilib o'z kamchiligini birovga ochiqchasiga aytadiki, bu ishni Zebo qilsin. Axir, nima ham desin? "Uyimda suvi qochgan yarimta buxanka, sariyog' hamda ozroq shakardan boshqa narsam bo'lmaganligi tufayli sizlar uchun choy-poy yo'q, aziz mehmonlar. Shu bois bimalol ketaverishlaringiz mumkin", deb aytsinmi?"²⁷

Ushbu lavha Zeboning xolasi Shodiya hamda uning dugonalari maktabni bitirganiga yigirma yillik o'tkazish bahonasida mehmonga kelgan qishloqdoshlari haqida bormoqda. Ularning oldiga biron yegulik chiqarish uchun xijolat tortishi,

²⁷ Танҳолик таннатаси, -Б.18-19.

yo'qchilik hamda ijarada kun ko'rish holatlari ochiqqlanadi. Zebo – kamxarj oilasining joriy holatidan iztirob tortadi. Biroq bu yerda eri Jabborning televizor uchun yig'ib qo'ygan pulidan ishlatish, ikkilan ishlar. Bir umrga tatigulik xotiralarining asl qiyofasini ham belgilab beradi. Trilogiyada syujetning harakati shu ikki masalaga borib tutashuvini inkor qilib bo'lmaydi: birinchisi, yo'qchilik, ikkinchisi esa jur'atsizlik. Mana shular Jabbor taqdiri va oilasidagi munosabatlarning o'zgarib borishiga turtki bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Arastu. Poetika. – T.: "Yangi asr avlodi". 2018. – B. 36.
2. Quronov D., Mamajonov Z., Sheraliyeva M. Adabiyotshunoslik lug'ati. – T.: "Akademnashr". 2013. – B. 400.
3. Tanholik tantanasi. 1-fasl. – B. 7.
4. Quronov D., Rahmonov B. G'arb adabiy-tanqidiy tafakkuri ocherklari. – T.: "Fan". 2008. – B. 32–33.
5. Adabiyotshunoslik lug'ati. – B. 335–336.
6. Tanholik tantanasi. – B. 6.
7. Tanholik tantanasi. – B. 18–19.